

Persbericht

PB08-024
1 april 2008
9.30 uur

Schuld overheid daalt flink

De overheidsschuld bedroeg eind 2007 bijna 254 miljard euro. Dit is 2 miljard euro minder dan eind 2006.

De overheid behaalde voor het tweede opeenvolgende jaar een overschot op de begroting. In 2007 bedroeg het overschot 2,2 miljard euro. Een jaar eerder was dat 2,7 miljard euro. Dit blijkt uit de eerste ramingen van het CBS.

Inkomsten hoger door loonbelasting

De uitgaven van de overheid namen in 2007 met 4,3 procent toe terwijl de inkomsten met 4,1 procent stegen. De stijging van de inkomsten komt voor meer dan de helft door de ontvangsten uit de loonbelasting, die met 6 miljard euro zijn toegenomen. De BTW-opbrengsten stegen met 3 miljard euro. De toegenomen uitgaven kwamen voornamelijk door gestegen loonkosten, overheidsinvesteringen en uitgaven voor zorg en welzijn.

De overheid ontving in 2007 voor 1,8 miljard aan superdividend uit overheidsdeelnemingen. Conform de Europese boekhoudregels mogen deze superdividenduitkeringen niet als inkomsten geboekt worden. Deze opbrengsten worden wel deels aangewend voor het doen van extra uitgaven.

Groter tekort gemeenten

In 2007 hield de centrale overheid 3,0 miljard euro over. Dit is 0,9 miljard euro minder dan een jaar eerder. De lokale overheid en de sociale fondsen boekten daarentegen een tekort. Het saldo van de lokale overheid verslechterde van een overschot van 0,1 miljard euro in 2006 naar een tekort van 0,5 miljard euro in 2007. De gemeenten waren hier grotendeels debet aan. Zij kwamen uit op een tekort van 1,5 miljard euro. De sociale fondsen lieten een tekort zien van 0,3 miljard euro. Dit is lager dan in 2006 toen het tekort 1,3 miljard bedroeg.

Schuld ver onder Europese limiet

De overheidsschuld is in 2007 verder gedaald naar 45,4 procent van het bbp. In 2006 was dit nog 47,9 procent. De Nederlandse schuldquote ligt daarmee ver onder de Europese bovengrens van 60 procent. In 1993 bereikte de EMU-schuldquote nog een piek van 78,5 procent. Per hoofd van de bevolking bedraagt de schuld nu 15,5 duizend euro.

De overheidsschuld kon in 2007 met 2,0 miljard euro dalen, doordat er een overschot op de begroting gerealiseerd werd van 2,2 miljard euro. In 2007 is verder voor bijna 3 miljard aan deelnemingen verkocht. Dit heeft niet geleid tot

een grotere afname van de schuld, omdat de overheid ruim 3 miljard euro extra aan derden heeft uitgeleend.

De langlopende schulden waaronder de staatsleningen zijn met 5,7 miljard euro afgenomen. De kortlopende schulden zijn juist met 3,7 miljard euro toegenomen.

Technische toelichting

Overheidssaldo en overheidsschuld

Het overheidssaldo (ook wel EMU-saldo genoemd) is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. Inkomsten en uitgaven worden daarbij geboekt in het jaar dat economische waarde gecreëerd wordt, of wanneer een recht dan wel verplichting ontstaat.

De overheidsschuld (ook wel EMU-schuld genoemd) is de schuld van de overheid gewaardeerd tegen nominale waarde (niet op marktwaarde). De zogenaamde handelskredieten en transitorische posten worden niet in de schuld meegenomen. De onderlinge schulden tussen de Nederlandse overheden tellen ook niet mee.

De EMU-schuldquote geeft de verhouding weer tussen de overheidsschuld en het bbp.

Methode

De gepubliceerde cijfers vormen de eerste ramingen van het CBS voor de sector overheid over 2007. De cijfers voor 2005, 2006 en 2007 kunnen later nog worden aangepast, met name bij de reguliere jaarlijkse aanpassing van de Nationale rekeningen in juli.

De overheidssaldi over 2002, 2003, 2005 en 2006 zijn iets neerwaarts bijgesteld: respectievelijk 527, 27, 39 en 305 miljoen euro. De bijstelling heeft te maken met een aanpassing van de boeking van dividenduitkeringen van de Nederlandsche Bank aan de Staat. Volgens Europese boekhoudregels mag een deel van de dividenduitkeringen niet als inkomsten ten gunste van het overheidssaldo geboekt worden, maar moeten deze gezien worden als verkoop van deelnemingen.

De overheid omvat de centrale overheid (voornamelijk het Rijk), de lokale overheid (gemeenten, waterschappen, provincies, e.d.) en de sociale fondsen. Het CBS verzamelt voor de samenstelling van de cijfers gegevens bij de belangrijkste overheden en completeert deze met aanvullende ramingen voor de ontbrekende instellingen.

EDP-notificatie

De gepubliceerde cijfers zijn de officiële cijfers over het Nederlands overheidssaldo en de overheidsschuld. Zij worden naar de Europese Commissie gestuurd in het kader van de buitensporigetekortenprocedure ('Excessive Deficit Procedure'). De levering vindt plaats voor 1 april van elk jaar en heeft betrekking op de gegevens van het jaar ervoor. De cijfers in dit persbericht sluiten aan bij de EDP-notificatie van Nederland aan de Europese Commissie van 1 april 2008.

Tabel 1: EMU-saldo van de overheid

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>mld euro</i>					
EMU-tekort (-)/overschot (+)	-14,9	-8,6	-1,4	2,7	2,2
Bruto binnenlands product (bbp)	476,9	491,2	509,0	534,3	559,5
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
EMU-tekort (-)/overschot (+)	-3,1	-1,7	-0,3	0,5	0,4

Bron: CBS**Tabel 2: EMU-saldo naar overheidslaag**

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>mld euro</i>					
Overheid, waarvan:	-14,9	-8,6	-1,4	2,7	2,2
Centrale overheid	-13,5	-8,3	0,6	3,9	3,0
Lokale overheid	-1,5	-1,0	-0,9	0,1	-0,5
Sociale fondsen	0,1	0,7	-1,0	-1,3	-0,3
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Overheid, waarvan:	-3,1	-1,7	-0,3	0,5	0,4
Centrale overheid	-2,8	-1,7	0,1	0,7	0,5
Lokale overheid	-0,3	-0,2	-0,2	0,0	-0,1
Sociale fondsen	0,0	0,1	-0,2	-0,2	-0,1

Bron: CBS**Tabel 3: EMU-schuld naar overheidslaag**

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>mld euro</i>					
Overheid, waarvan:	248,0	257,6	266,2	255,8	253,8
Centrale overheid	208,7	218,0	225,1	215,1	213,7
Lokale overheid	39,0	39,4	40,8	40,7	40,1
Sociale fondsen	0,4	0,2	0,3	0,0	0,0
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Overheid, waarvan:	52,0	52,4	52,3	47,9	45,4
Centrale overheid	43,7	44,4	44,2	40,3	38,2
Lokale overheid	8,2	8,0	8,0	7,6	7,2
Sociale fondsen	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0

Bron: CBS